

Консультація для батьків дітей з особливими освітніми потребами «ПРИЙОМИ ФОРМУВАННЯ УВАГИ У ДІТЕЙ ІЗ ЗПР»

Батьки дітей із ЗПР часто стикаються з проблемою зосередження уваги дитини на якійсь одній діяльності і її утриманні. Нажаль, деякі з цих дітей можуть утримувати свою увагу на навчальному завданні впродовж усього лише 5 - 10 секунд. Чому ж так відбувається?

Увага є однією з основних умов, які забезпечують успішне засвоєння дитиною із ЗПР доступного для неї обсягу знань, умінь і встановлення контакту з дорослим. Якщо у дитини увага сформована недостатньо, то їй складно:

- навчитися наслідувати дії дорослого;
- діяти за зразком;
- виконувати словесну інструкцію.

Тому необхідно якомога раніше проводити роботу з розвитку уваги у дітей із ЗПР, але при цьому слід враховувати особливості дітей цієї категорії.

Отже, для дошкільнят із затримкою психічного розвитку характерним є:

- порушення довільної уваги, що зустрічається:
 - при стомленні,
 - за відсутності мотивації до навчальної діяльності;
- зниження концентрації уваги, що негативно позначається на процесі навчання;
- наявність труднощів під час зосередження на виконанні завдань ігрового або навчального характеру;
- підвищена виснажуваність, що проявляється в короточасній продуктивності при виконанні завдань;
- неуважність, яка проявляється у постійному перемиканні уваги на різні об'єкти;
- зниження об'єму уваги - дитина утримує менший об'єм інформації, ніж той, на основі якого можна ефективно розв'язувати ігрові або навчальні завдання;
- знижена вибірковість уваги, що утрудняє виділення мети діяльності та інші.

Перелічені особливості порушення уваги у дітей із ЗПР перешкоджають здійсненню ними розумової діяльності. Саме тому педагогам та батькам потрібно докласти максимум зусиль для розвитку довільної уваги у дошкільнят.

Для цього можна використовуються спеціальні ігри і вправи, які допоможуть зробити навчання малюків цікавим.

Ось деякі з них:

- "Що змінилося?".

Хід гри. На стіл перед дитиною поставте 3 - 4 іграшки (потім їх кількість можна буде збільшити) і запропонуйте розглянути їх впродовж 10-15 сек., а потім попросіть дитину відвернутися або заплющити очі. Тим часом заберіть одну іграшку або поміняйте їх місцями. Коли дитина за вашим сигналом обернеться (або розплющить очі), запитайте її, що ж змінилося?

- "Четвертий зайвий".

Хід гри. Запропонуйте дитині 4 предмети: 3 з них нехай будуть з однієї групи, а 1 - з іншої. (наприклад: ложка, виделка, тарілка, лялька). Запропонуйте дитині уважно подивитися і знайти, що ж тут зайве і чому?

- "Намалюй"

Завдання. На підготовленій розмальовці запропонуйте дитині розфарбувати великі кулі синім кольором, а маленькі - червоним.

- " Знайди однакові"

Завдання. Запропонуйте дитині знайти на малюнку два однакові предмети.

- " Вуха- ніс".

Завдання. По команді "вухо" дитині треба вхопитися вказівним та великим пальцями за вухо, а по команді "ніс" - за ніс.

- "Гра з прапорцями".

Завдання. Коли ви піднімете червоний прапорець, дитині треба підстрибнути, коли зелений – плеснути в долоні, синій - крокувати на місці.

- «Виклади фігури за поданим зразком».

Завдання. Дайте дитині зразок з 3-4 геометричних фігур, намальований на окремому аркуші. Їй треба викласти такий самий візерунок, спираючись на зразок, із запропонованих фігур.

Ускладнити завдання можна шляхом збільшення кількості фігур або варіацією частоти повторів фігур.

- “Будь уважний!” (Зоопарк).

Завдання. Можна виконувати у вигляді фізичної розминки під музику. Дитина має виконувати рухи відповідно до команди дорослого: «зайчики» – стрибати; «конячки» – бити «копитом об підлогу»; «раки» – задкувати; «птахи» – бігати, розкинувши руки; «лелеки» – стояти на одній нозі.

- Також ви можете з дитиною:

➤ розфарбовувати за зразком,

- штрихувати в певному напрямі,
- викладати з рахункових паличок предмети за зразком.

Основна умова, якої необхідно дотримуватися батькам, розвиваючи увагу дітей - це систематичний характер занять. Найголовніше в таких заняттях - зацікавленість дорослих, їх увага до самої дитини, її успіхів і досягнень.

Поради для батьків "Як розвивати увагу дітей із ЗПР дошкільного віку під час занять".

1. Займаючись з дитиною, обов'язково проявляйте свої емоції: посміхайтесь, дивуйтесь, проявляйте цікавість, захоплення.
2. Залучайте дитину до різних видів діяльності, показуючи позитивні сторони тієї або іншої діяльності.
3. Під час виконання навчальних завдань розмовляйте з дитиною у вигляді покрокових інструкцій – це допоможе малюкові цілеспрямовано керувати своєю увагою.
4. Для занять із дитиною треба виділити постійне місце - це налаштовує дитину на роботу, сприяє формуванню у неї уважності, посидючості, привчатиме до праці.
5. У кімнаті в цей час не повинно бути відволікаючих подразників.
6. Підібраний Вами наочний та ігровий матеріал для занять має бути яскравим.
7. Важливою умовою підтримки уваги є позитивний психічний стан дитини, адже стомленій дитині дуже важко зосередитися.
8. Щоб дитина вчилася довільно управляти своєю увагою, її потрібно просити більше міркувати вголос.
9. Після виконання завдання корисно обговорити хід його виконання дитиною та кінцевий результат.
10. Необхідним для розвитку уваги малюка є похвала та підбадьорювання за щонайменші успіхи.
11. Якщо ви відчуваєте, що дитина втомилася, дайте їй відпочити після виконання чергового завдання або перемкніть її увагу на інший вид діяльності.

Шановні батьки, будьте терплячими з дитиною, уважними до неї під час занять. І у вас усе вийде!